

Mikkelin kaupungin täydennetty lausunto aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueen ja ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen sijoituspaikoista

Täydennetty kuntien kuulemistilaisuuden jälkeen 25.8.2014

Kehitysjohtaja Soile Kuitunen, Mikkelin kaupunki

Valtionhallinnon alueellisten palvelukeskusten valmistelu

Valtionhallinnossa on meneillään aluehallintovirastojen valtakunnallisten hallintopalvelujen ja ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen kokoamista ja sijoittautumista koskeva valmistelutyö.

Mikkelin kaupunkia esitetään yhdeksi sijoittautumispaikkakunnaksi kummankin valtakunnallisen hallintopalvelukeskuksen osalta. Kyseiset palvelukeskukset muodostavat synergisen kokonaisuuden. Mikkelin kaupunki ottaa kantaa samanaikaisesti kummankin hallintopalvelukeskuksen valmisteluun ja sijoittautumiseen.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualueen sijoittaminen

Valtiovarainministeriössä on käynnissä valmistelu liittyen aluehallinnon toimeenpanosta ja toteuttamisesta annetussa valtioneuvoston selonteossa (VNS 1/2014) linjattuun aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamiseen. Selonteossa on linjattu, että ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien hoitaminen ja niihin liittyvät ns. erikoistumisyksiköt tulisi koota toisaalta yhden ELY-keskuksen ja toisaalta yhden aluehallintoviraston alaisuuteen henkilöstön kuitenkin työskennellessä alueellisesti hajautettuna.

Aluehallintovirastoja koskien kokoamisen toteuttamista valmistellaan valtiovarainministeriön asettamassa projektissa. Projekti on antanut työstään väliraportin 11.4.2014. Väliraportissa ehdotetaan että 1.1.2015 alkaen perustettaisiin aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut – vastuualue, johon koottaisiin valtaosin aluehallintovirastojen nykyisten hallintopalvelut –vastuuyksiköiden sekä hallinnon erikoistumisyksiköiden tehtävät ja resurssit. Henkilöstö työskentelisi alueellisesti hajautettuna. Uudistuksella tähdätään noin 30 htv:n säästöihin vuoteen 2017 mennessä.

Uusi hallinto- ja kehittämispalvelut –vastuualue on tarkoitus perustaa yhden aluehallintoviraston alaisuuteen ja sen hallinnollisesti sijoittamispaikaksi muodostuu näin ollen kyseisen aluehallintoviraston päätoimipaikka. Vastuualueen sijoittamisesta tehdään sijoittamisselvitys. Sijoittamisselvitykseen otettavat paikkakunnat ovat aluehallintovirastojen päätoimipaikkoja ja ne ovat Hämeenlinna, Turku, Mikkelin, Vaasa, Oulu ja Rovaniemi. Ministeriö kuulee niitä kuntia, jotka ovat olleet mukana sijoituspaikkavaihtoehtojen vertailussa. Valtiovarainministeriön selvitys vastuualueen sijaintipaikasta valmistuu syyskuun 2014 loppuun mennessä. Uudistus astuu voimaan vuoden 2015 alusta.

ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen sijoittaminen

ELY-keskusten ja TE-toimistojen yhteisestä kehittämis- ja hallintokeskuksesta muodostetaan ELY-keskusten yhteinen yksikkö, joka on osa ELY-keskusten ja TE-toimistojen virastokokonaisuutta. Kyseiseen kehittämis- ja hallintokeskukseen kootaan ELY-keskusten nykyisten erillisyyksiköiden, koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian sekä ELY-keskusten hallintoyksiköiden tehtävät. Lisäksi sinne kootaan työ- ja elinkeinoministeriössä tehtäviä ELY-keskuksia koskevia operatiivisia tehtäviä. Henkilöstö on pääsääntöisesti sijoitettu ELY-keskusten ja TE-toimistojen yhteyteen.

Alueellistamisen koordinaatioryhmä on hyväksynyt sijoitusselvityksen paikkakunniksi Helsingin, Joensuun, Kouvolan, Mikkelin, Oulun, Tampereen ja Turun.

Mikkelin kaupungin perustelut palvelukeskusten toimintojen kokoamiselle ja sijoittamiselle Mikkeliin

Mikkelin kaupunki esittää, että aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut – vastuualue ja ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus sijoitettaisiin Mikkeliin:

1. Aluehallintoviraston hallinto- ja kehittämispalveluiden vastuualueen ja ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen sijoittaminen Mikkeliin olisi luontevaa jatkoa jo olemassa olevalle toiminnalle ja pitkään tehdylle kehitystyölle.

Itä-Suomen aluehallintoviraston alaisuudessa toimii jo nyt hallintopalvelut – vastuuyksikön lisäksi kaksi muuta valtakunnallista erikoistumisyksikköä, Työntekijä- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö ja Maistraatin ohjaus- ja kehittämisyksikkö.

Etelä-Savon ELYn yhteydessä puolestaan toimii useita valtakunnallisia erillisyyksiköitä kuten talous- ja henkilöstöhallintoyksikkö, tietohallintoyksikkö, tietohallintopalveluyksikkö sekä TE-hallinnon asiakaspalvelukeskus.

Mainitut valtakunnalliset erillisyyksiköt ja –toiminnot ovat suoriutuneet tehtävistään laadukkaasti ja tehokkaasti. Itä-Suomen aluehallintovirasto on jo toteuttanut valtiovarainministeriön HALKO-hanketta pienemmässä mittakaavassa, ja sen yhteydessä toimivien valtakunnallisten erikoistumisyksiköiden on valtiovarainministeriön tulostarviossa 2013 arvioitu toimivan kiitettävällä tehokkuudella.

Kummankin aluehallintoviraston yhteydessä toimivissa hallintopalveluiden keskuksissa on kyetty yhdenmukaistamaan toimintamalleja ja virtaviivaistamaan prosesseja sekä toimimaan tehokkaasti aika- ja paikkariippumattomasti.

Mikäli selvityksen kohteena olevat kaksi palvelukeskusta sijoittuisivat Mikkeliin, olisi valtionhallinnossa saatavilla nopeasti hyötyjä ja toiminnallista tehokkuutta, koska vahva pohja ja perinne tämänkaltaisten hallinto- ja kehittämistehtävien tuottamiselle on alueella olemassa. Mikkeliin on näin ollen hyvät edellytykset ottaa vastaan kahden uuden palvelukeskuksen toiminnalliset tehtävät.

Palvelukeskusten sijoittaminen Mikkeliin palvelisi hyvin myös mahdollista aluehallinnon uudistusta. Sijoittautumispäätös ei olisi ristiriidassa minkään esitetyn aluehallinnon uudistusvaihtoehdon kanssa.

2. Mikkelin kaupungin strategiassa tähdätään digitaalisten palveluiden laajamittaiseen käyttöönottoon. Tavoitteena on, että kaupungilla on 70 uutta sähköistä palvelua käytössä vuoden 2016 loppuun mennessä. Mikkelin kaupunki on panostanut ja panostamassa merkittäväällä tavalla digitaalisen infrastruktuurin aikaansaamiseen, ja on osallistunut moniin kansallisiin tietohallintorakenteiden uudistamista koskeviin toimenpiteisiin.

Mikkeli on myös yksi valtakunnallisen asiakaspalvelupisteen pilottikunnista (Asiakaspalvelu 2014). Hankkeen tavoitteena on, että asiakkaat saavat julkisen hallinnon asiakaspalvelut yhteisistä asiointipisteistä koko maassa yhdenvertaisesti ja kohtuuetäisyydellä asuinpaikastaan. Palvelut voidaan tuottaa näin myös tehokkaasti ja taloudellisesti. Mikkeliissä asiakaspalvelupisteen toimintojen kokoaminen on sujunut hyvin, ja sitonut yhteen jo ennestään tiivistä julkisten toimijoiden verkostoa. Kokonaisuudessaan Mikkelin panosta kansallisiin digitaalisuutta ja asiakaspalvelua edistäviin hankkeisiin on pidetty merkittävänä.

Mikkeliissä on vaikuttavuudeltaan laaja eurooppalainen digitoinnin ja sähköisen asioinnin ja -arkistoinnin osaamiskeskus. Mikkeliin on aktiivisella kehittämistoiminnalla rakennettu arkistoinnin, digitoinnin ja sähköisen palvelutoiminnan keskittymää, joka tukee hallinto- ja kehittämispalveluiden tuottamista. Arkistolaitoksen uuden keskusarkiston sijoittuminen Mikkeliin vuonna 2017 vahvistaa entisestään Mikkelin roolia valtakunnallisesti merkittävänä digitaalisen tiedon käsittelijänä ja palvelutuottajana. Arkistolaitoksen yhteyteen kootaan myös muuta digitaalisuuteen kytkeytyvää yksityisen ja julkisen sektorin toimintaa ns. Memory Campukseksi, ja näin vahvistetaan Mikkelin asemaa valtakunnallisena ja eurooppalaisena palvelu- ja digitointikeskittymänä.

Mikkeliissä toimii kansallisestikin ainutlaatuinen DigitalMikkeli-verkosto, jossa mukana tiiviissä yhteistyössä ovat julkisen ja yksityisen sektorin edustajat. DigitalMikkeli edistää sähköistä arkistointia, digitointia ja sähköisten palveluiden käyttöönottoa niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla.

Mikkeli tarjoaa valtion aluehallinnolle ja sen toimintojen kokoamiselle poikkeuksellisen tiiviin kehittäjäverkoston, osaamista ja valmiita palvelutuotteita, joiden avulla aluehallinnon toimintaa voidaan jatkossa tehostaa ja virtaviivaistaa sekä vastata asiakkaiden tarpeeseen asioida verkossa.

3. Mikkeli on vahva hallinto- ja palvelukaupunki. Osaavaa, alueeseen sitoutunutta työvoimaa on hyvin saatavilla. Mikkelin ammattikorkeakoulusta valmistuu vuosittain useita kymmeniä tradenomeja, ja toisen asteen oppilaitoksesta Esedusta merkonomeja ja muita palvelu- ja taloushallinnon ammattilaisia. Jatko- ja täydennyskouluttautumismahdollisuudet paikkakunnalla ovat hyvät. Mikkeli pystyy tarjoamaan tehokkaita ja kilpailukykyisiä toimitilaratkaisuja. Toimitilat voidaan räätälöidä palvelukeskusten tarpeisiin.

Liikenneyhteydet Mikkeliin ja Mikkelistä ovat hyvät. Paikkakunta on saavutettavissa 2,5 tunnissa pääkaupunkiseudulta. Junayhteydet pääkaupunkiseudulle ovat erinomaiset.

4. Valtion alueellistamistoimet ovat kohdelleet Mikkeliä ja koko Etelä-Savoa varsin rajusti. Valtion työpaikkoja on vähentynyt vuosien 1992 – 2011 aikana Etelä-Savossa prosentuaalisesti enemmän (-62,6 %) kuin missään muussa maakunnassa. Alueellistamistoimista huolimatta valtion työpaikkoja väheni tuona aikana Etelä-Savosta 4 593 kappaletta. Valtion työpaikkoja maakunnassa on tällä hetkellä noin 2750.

Maakuntakeskuksena Mikkelin tulee vahvistaa omaa asemaansa ja väestökehitystään sekä elinkeinorakenteen kehittymistä. Valtionhallinnon työpaikkojen lisääminen Etelä-Savoon ja Mikkeliin voisi tarjota myönteistä kehityssykyäystä alueelle ja kaupungille, ja edistää samalla myös digitaalisten palveluiden ja liiketoiminnan sekä näihin kytkeytyvien toimintojen kehittymistä alueella ja valtakunnallisesti.